

Budaörs Város Önkormányzata
Gazdasági Program 2025 – 2029

1 Bevezetés, előzmények

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-a szerint a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, a Képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. Ez a terv tartalmazza többek között az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket is.

Az önkormányzati törvény a gazdasági program formai és tartalmi követelményeiről részletesen nem rendelkezik.

A közismert világpolitikai események, az elhúzódó globális és hazai gazdasági válság, a magyar kormány által folytatott gazdaságpolitika, tervszerűnek nehezen nevezhető jogalkotási gyakorlat a 2020-2024 közötti időszak gazdasági programjának a Tisztelt Képviselő-testület által 2020-ban történt elfogadásához hasonló kiindulási pontot eredményeztek a gazdasági program összeállításához. Ezt a helyzetet pedig egy szóval úgy jellemezhetjük, hogy bizonytalanság. Sajnálatos módon a bizonytalanság, a gazdasági folyamatok, a jogi szabályozási rendszer kiszámíthatatlansága nemcsak a közelmúltunkat és napjainkat jellemzi, de rányomja a bélyegét a jövőképeinkre is.

A fent körülírt körülmények szolgáltatták azt a keretet, amely behatárolja Budaörs Város Önkormányzata 2025-2029. évi Gazdasági Programjának tartalmát és amelyek nagyon megnehezítik a megfontolt, reális, több évre vonatkozó gazdasági program elkészítését.

A következő évekre vonatkozó gazdasági fejlesztési program elkészítésének előkészületei során az önkormányzatokat és azok bevételeit – különös tekintettel a helyi iparüzési adó alapjának számítási módjára – az előző gazdasági program időszakához képest a *versenyképes járások jogintézménye* még nehezebben tervezhetővé tette.

Továbbra is elmondható, hogy a gyakran változó jogszabályok által elbizonytalanított jogszabályi környezet lényegében ellene hat egy több évre (de olykor akár 1 évre) való tervezésnek, emiatt a jelen gazdasági program sem biztos, hogy teljes mértékben megfelel a terv fogalmával szemben támasztott követelményeknek.

Az előző, 2020-2024. évre szóló gazdasági program elfogadása időpontjában fennálló, a program tartalmát befolyásoló külső körülményekben, feltételekben sem következett be lényeges változás, ezért a jelen gazdasági program tartalma sem tud lényeges eltéréseket felmutatni az előző program tartalmi elemeihez képest.

1.1

A „szolidaritási hozzájárulás” azon túl, hogy igen komoly tehertétel a város gazdasága számára, szintén változékony jelenségnek tartható. Az elvonás pontos összegének számítása alapjául szolgáló számítási mód nem ritka változásai is az előbbieken említett kiszámíthatatlanságot fokozza. 2 milliárd forintról indulva az utolsó két elvonás összege 4,6 és 6,1 milliárd forint.

Ezt a bizonytalan, évről-évre nehezen becsülhető összegű, ám mértékét tekintve jelentős tehertételt tetézte meg Magyarország kormánya a versenyképes járások jogintézményének bevezetésével, amely ismét többlet gazdasági terhet jelent Budaörs Város Önkormányzata számára.

Az eddig felsorolt bizonytalanságok mellett egy dolog azonban teljesen bizonyos. Az Önkormányzatunkat terhelő szolidaritási hozzájárulás és az Államtól érkező bevételek különbsége folyamatosan emelkedik. Ennek ellenére az elégtelen állami finanszírozás miatt a közoktatásban, a szociális területeken további feladatokat kell átvállaljunk, hogy változatlan körülményeket tudjunk biztosítani az érintettek számára.

A 2020-as évben robbanásszerűen megjelenő koronavírus járvány a társadalmi hatásain túl a gazdaságra is komoly nyomást gyakorolt és gyakorol a mai napig.

Az orosz-ukrán háborús konfliktus, és a világ egyéb térségeiben az elmúlt időszakban kirobbant háborús konfliktusok együttesen olyan recesszív nemzetközi gazdasági környezetet teremtettek, melyek a magyar gazdaság jelentős nemzetközi „kitettsége” miatt Magyarországon jelentős mértékben és elhúzódóan éreztetik a hatásukat.

A covid járvány alatt már megfogalmazódott az az általános vélekedés, hogy a járvány után már „*semmi sem lesz ugyanaz*”. Ez a közhely azonban, a már említett háborús konfliktusok miatt időközben igazolni látszik magát. A vírus és a háborús konfliktusok olyan nagy mértékű, mély változásokat okoztak – többek között – gazdasági szempontból, amelyek nem reparálhatóak, de az sem tudható, hogy a korábbi ismert gazdasági és egyéb mechanizmusok helyett milyen újak fognak intézményesülni. És ez a bizonytalanság léket üt a tervezés hajóján.

2 Budaörs Város stratégiai célja és jövőképe

A Gazdasági Program feladata számba venni a település kiinduló adottságait, valamint azokat a folyamatokat, amelyek a következő időszakban meghatározhatják a helyi gazdaság mozgásterét, valamint ehhez képest rögzíteni a város által reálisan kitűzhető és kitűzendő célokat, követendő irányokat.

Az általános célok változatlanok: azt szeretnénk, hogy Budaörs egy otthonosan élhető, hangulatos, értékőrző és -teremtő, egyúttal modern, magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtó, dinamikusan fejlődő város legyen. E célok megvalósításának feltétele, hogy a város visszanyerje korábbi fejlődési dinamikáját.

A jelenlegi gazdasági helyzetben az önkormányzatnak az a célja, hogy az eddig elért eredményeket, működési és szolgáltatási színvonalat megőrizze, továbbá külső források bevonásával a legfontosabb beruházásokat, fejlesztéseket megvalósítsa. Szeretnénk elérni, hogy a véleményünk szerint, a város saját bevételeiből jogtalanul elvont szolidaritási hozzájárulást a város visszakaphassa, mert ebből az összegből meg tudnánk valósítani az elmúlt években elhalasztott fejlesztéseket.

2.1 Jövőkép

Budaörs városa elkötelezett a tudásintenzív iparágakban tevékenykedő kis- és középvállalatok, valamint kutatási és felsőoktatási intézmények városba történő telepítése mellett. Budaörs önmagát mindig is Budapest nyugati kapujának tekintette, ami jelentős mértékben meghatározta fejlődési, fejlesztési irányait. A két, nyugati irányban futó autópálya már a nyolcvanas, kilencvenes években kijelölte a kereskedelmi és logisztikai centrumok helyét. A város gazdasági szerkezetváltása a következő évek feladata lesz, amelynek célja a város dinamikus fejlődésének fenntartása, de az extenzív fejlődés helyett az intenzív fejlődésre alapozva.

A korábban idetelepedett vállalkozások iparüzési adóbefizetései tették lehetővé az országos összehasonlításban magas önkormányzati beruházási hányad elérését és folyamatos megtartását. A vállalkozások Budaörsre településében fontos szerepet játszottak az országos összehasonlításban kiválónak számító hivatali szolgáltatások. A tudásintenzív iparágak meghonosítása tovább növeli a város gazdasági potenciálját. Ezért kiemelten támogatjuk ezen üzleti szféra megjelenését, és elősegítjük, hogy Budaörs a magas hozzáadott értéket előállító vállalkozások legkedveltebb otthonává váljék.

A város mindent megtesz annak érdekében, hogy továbbra is finanszírozza, a kötelező feladatain túl vállalt számos önként vállalt tevékenységét, szolgáltatását, azonban egy esetleges nehezebb gazdasági helyzetben, ezeknek a feladatoknak, illetve a feladatot ellátó szervezeteknek az önkormányzati támogatását át kell gondolni.

3 A gazdasági prognózis keretfeltételei

3.1 A 2025-2029 közötti önkormányzati ciklusban várható sajátosságok, melyek befolyással lehetnek az önkormányzati feladatellátásra és gazdálkodásra

A Gazdasági Program feladata számba venni a település kiinduló adottságait, valamint azokat a folyamatokat, amelyek a következő időszakban meghatározhatják a helyi gazdaság mozgásterét, valamint ehhez képest rögzíteni a város által reálisan kitűzhető és kitűzendő célokat, követendő az irányokat.

A jövő kilátásait vizsgálva azonban még a korábbinál is több akadállyal szembesülünk, és időnként merész jóslásokba kell bocsátkoznunk még akkor is, ha csak rövidebb távú gazdasági prognózisra szeretnénk vállalkozni.

A Gazdasági Program keretfeltételeit alapvetően meghatározzák a város bevételei, azokat pedig az államháztartás helyzete és a makrogazdasági folyamatok közvetlenül és áttételesen is befolyásolják. Nem elhanyagolható a belpolitikai helyzet hatása sem a gazdasági folyamatokra. A legutóbbi évek masszív központosítási törekvései az önkormányzatokat nehéz helyzetbe hozták. A feladat- és hatáskörök elvonásával minimálisra csökkennek az önkormányzatok cselekvési lehetőségei.

Budaörs bevételeinek jelentős részét teszi ki az iparüzési adóbevétel. Minden olyan változás, amely ezt érinti, komoly kockázatot jelent a gazdaságot illetően.

Évente több milliárdos – a legutóbbi összeg 6,1 milliárd - veszteséget szenvedett el a város az ún. szolidaritási hozzájárulás bevezetésével és állami elvonásával. Ez az elvonás – egyre növekvő mértékben – azóta is fennáll és a Gazdasági Program időtartama alatt is várható. Nem elég tehát, hogy a 2008-as világgazdasági válság hatására Budaörs gazdasági fejlődése stagnálni kezdett, az óvatos bővülést lenullázta, sőt, időnként negatívba fordította a szolidaritási hozzájárulási fizetési kötelezettség teljesítése.

A koronavírus járvány alatt hozott kormányzati döntések tovább sújtották az önkormányzatokat a gépkocsiadó elvonásával és különleges gazdasági övezetek kijelölésével is olyan intézkedések születtek, amelyek az önkormányzatok bevételeit és gazdasági önállóságát csorbítják.

Az orosz-ukrán fegyveres konfliktus pedig tovább mélyítette és hosszabbítja a nemzetközi és belföldi gazdasági válságot egyaránt.

A legutóbbi elvonások pedig a versenyképes járások jogintézmények a bevezetésével sújtják városunk költségvetését.

Ilyen léptékű hirtelen gazdasági változásokra nem lehet felkészülni. Ilyen körülmények között gazdasági programot alkotni merész és kockázatos vállalkozásnak tűnik. Fel kell készülnünk a legváratlanabb és legkedvezőtlenebb változásokra is.

4 A 2025-2029 időszakra elkészített Gazdasági Program stratégiai célja és jövőképe alapján megfogalmazott célkitűzések megvalósulása érdekében megfogalmazott projektek és intézkedések megvalósulása

4.1 A tudás-intenzív gazdaság kialakulásának elősegítésére megfogalmazott projektek:

➤ 1.projekt: Kutatás-fejlesztéssel foglalkozó vállalkozások letelepedésének ösztönzése

Projekt cél: Budaörs városának tudás-várossá, tudás-központtá válásának elősegítése.

A várt eredmény: új inkubátor házak alakulnak, IKT (Info-kommunikációs technológia) - technológiai fejlesztéssel foglalkozó középvállalatok székhelyüket (részben) Budaörsre teszik.

Az eredmény mérhetősége: a megtelepedett cégek száma, a tudásintenzív iparágakba tartozó cégek részesedése a városi iparűzési adóból.

➤ 2. projekt: A termálvíz hasznosítása

Projekt cél: A gyógyturizmus rekreációs célú fejlesztése.

A várt eredmény: termálvizes fürdők kialakítása, gyógyturisztikai centrumok létrehozása.

Az eredmény mérhetősége: a felhasznált termálvíz mennyisége (ezer liter), gyógyközpontok megalakítása (betegek vendégéjszakák, fürdőzők száma évente), a termálvíz hasznosítás közvetlen és közvetett bevételei.

➤ **3. projekt: A belváros funkcióbővítő megújítása (Belváros- rehabilitációs program)**

Projekt cél: A gazdasági erőnek és jövőképnek megfelelő városi funkciók, az ehhez tartozó városkép kialakítása.

A várt eredmény: Egyrésztől megújul a városkép, gyarapszik az endogén tőke, másrésztől a budaörsi polgárok is úgy érzik, úgy gondolják, hogy a városkép ténylegesen megújult, kifejezi a város gazdasági és kulturális erejét, széles körű vonzerejét, és ezt a változást a budaörsi polgárok pozitív változásként élik meg.

Az eredmény mérhetősége: Az eredmény megítélése ebben az esetben, az önmagukban szubjektív vélemények reprezentatív felmérésen alapuló mérése, tehát a város vonzereje belső megítélésének objektív mérése. Ugyanakkor jó indikátorként szolgálhat még a beépítettség növekedése, a szintszám növekedése, az üzletek számának és területének gyarapodása, a kereskedelmi, szolgáltató foglalkoztatottak számának növekedése, a csatornahálózatra rákötött lakások száma, vagy felújított házak száma. Ezek mind a városkép megújulásának, megújításának mutatói.

➤ **4. projekt: A kulturális gazdaság erősítése, arculatalkotó elemmé formálása**

Projekt cél: A város imázsának erősítése, gazdasági több lábon állás erősítése, az itt élők helyben való szabadidő-eltöltésének növelése, a kulturális látogató-turizmus megteremtése.

Az elért eredmény: Növekvő számú kulturális rendezvény, növekvő kulturális bevételek.

Az eredmény mérhetősége: Megvalósult kulturális rendezvények, illetve azok látogatóinak száma, a kulturális tevékenységet folytató vállalkozások számának gyarapodása, az innen származó adóbevételek tükrében.

➤ **5. projekt: A kerékpár turizmus növelése**

Projekt cél: A kerékpár turizmus ösztönzése.

Az elért eredmény: Kerékpárutak épülnek, és Budaörs városa belekerül a kerékpárturizmus vérkeringésébe.

Az eredmény mérhetősége: megépített kerékpárutak hossza (km), a városba kerékpáron érkező turisták, vendégek, átutazók száma (fő).

➤ **6. projekt: E-mintaváros megteremtése**

Projekt cél: A legfejlettebb informatikai infrastruktúrájú magyar várossá válni.

Az elért eredmény: Szolgáltatások száma, felhasználók száma, letöltött űrlapok száma, tranzakciók száma, stb.

Az eredmény mérhetősége: Az e-mintavárosi célok megvalósulása részben az ilyen célokra fordított önkormányzati, és más közösségi eszközök megvalósulásával, másrészt pedig rendszeresen ismétlődő reprezentatív felméréseken keresztül a lakossági szokások, a digitális kultúra, és ennek gazdasági hasznosítása nyomon követésével mérhető.

4.2 Települési vonzerő

Kulturális szolgáltatások: Budaörsi Latinovits Színház, Budaörs Fesztivál, Városi Uszoda, Sportcsarnok és Strand, Baktér, PostArt.

Oktatási intézmények: a korábbi színvonal megtartása, támogatások, kiemelik az intézményeket a környező települések közül.

Turisztikai kiindulópont.

4.3 Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai és azok finanszírozása

Az önkormányzat - a kötelező feladatin túl - számos olyan önként vállalt feladatot támogat, finanszíroz, amelyek további biztosítását, egy negatív irányba változó gazdasági helyzet esetén át kell gondolni.

A város lakosságának érdekében, számos olyan közszolgáltatás finanszírozását vállalja fel Budaörs Város Önkormányzata (túlnyomó részt a szociális ellátások területén), amelyek az állam feladatai lennének. Igyekszünk továbbá a kultúra, az oktatás és a sport területén is magasabb színvonalú, minőségű szolgáltatást biztosítani a budaörsi lakosoknak.

További önként vállalt feladatunk a helyi nemzetiségi önkormányzatok, a városi civil szervezetek, oktatási, kulturális-, és sportegyesületek, alapítványok támogatása. Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy az elmúlt években folyamatosan jelezzük a támogatott szervezeteknek, hogy lehetőség szerint vegyenek igényben minden lehetséges egyéb bevételi forrást (pályázatok, tagdíjak, szponzoráció, adó 1%).

Fontos rögzíteni, hogy egyes állami intézkedésekkel összefüggésben Budaörs Város Önkormányzata az intézkedéssel érintettek érdekében kénytelen újabb és újabb feladatokat úgymond „*önként vállalni*.” Ebbe a kategóriába tartozik az idősek otthona fenntartói feladatainak átvétele 2024. évben a MET-től, vagy éppen az oktatási intézmények állami vagyonkezelésbe vonásával összefüggésben az oktatási időn kívül az oktatási intézményeinek egyes részeinek hasznosításából származó bevételek teljes összegének átadása az iskolai alapítványok részére.

A háziorvosi ügyeleti rendszer kormányzati átalakítás miatt, annak érdekében, hogy a budaörsiek számára továbbra is rendelkezésre álljon az orvosi ügyelet a 24 órában, Budaörs Város Önkormányzata szintén többletfeladatot és többlet kiadást vállalt magára.

Az 1-es főút felújítására is csak úgy kerülhetett sor, hogy Budaörs Város Önkormányzata a beruházás 50 %-át magára vállalta annak ellenére, hogy a teljes felújítás költsége az országos közút fenntartóját terhelte volna.

Azokat az önként vállalt, elsősorban szociális jellegű támogatásokat, amelyek az itt élők számára sűrű szövésű szociális hálót biztosítana, az önkormányzat a jövőben is fenn kívánja tartani.

4.4 Lehetséges külső finanszírozási megoldások áttekintése

pályázati források

A 2020-2024 éves időszakban az alábbi beruházások, fejlesztések megvalósításához nyújtottunk be sikeres pályázatot:

1. Kossuth Lajos utca fejlesztése

Az út felújítása mellett gyalogos csőkorlát is kihelyezésre került, valamint két autóbuszöböl akadálymentesítése is megtörtént. A vakok és gyengénlátók közlekedését segíti, hogy taktilis jeleket helyeztünk el, emellett kerékpárosbarát megoldásokkal (irányhelyes kerékpáros nyom, kerékpártámaszok, kerékpáros veszélyt jelző tábla) segítettük elő a fenntartható, kétkerekű közlekedési eszközök biztonságosabb használatát. A fejlesztés, benne a gyalogos- és kerékpárosbarát megoldások, biztonságosabbá tették a közlekedést a gyalogosok és a kerékpárosok számára is, valamint azt is elősegítik, hogy többen használják e fenntartható, klímasemleges közlekedési módokat. Mindez pedig hozzájárult a lakosság elégedettségének növekedéséhez.

A projekt akadálymentesítési elemei jelentősen előmozdították az esélyegyenlőség ügyét, amit Budaörs mindig is szíven viselt.

A zöldfelületfejlesztés is hangsúlyos szerepet kapott: cserjéket, fákat ültettünk, amely eredményeként több árnyékolt felület jött létre a városban, a burkolt útszakaszok csökkenése hozzájárul, hogy kevesebb hőhatás terhelje a környezetünket. A zöldfelület-növeléssel egészségesebb környezeti körülmények alakultak ki az utcában.

A projekt – megfogalmazott céljaként – hozzájárult a településkép javulásához, az egészségesebb környezeti körülmények kialakulásához, csökkentve a zaj- és légszennyezés káros hatásait, ami javítja a lakosság életkörülményeit.

2. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése

Budaörs Város Önkormányzata tulajdonában több olyan korszerűtlen állapotú közintézmény áll, amelyek fenntartása, üzemeltetése és karbantartása jelentős anyagi terhet ró az önkormányzatra. Megvizsgálva a pályázati lehetőségeket két épület energetikai korszerűsítése valósult meg a projektben: a Budaörsi Csicsergő Óvoda és a Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár épületei

Az **óvoda** épülete az 1970-es években épült kétszintes, részben alápincézett épület. 2004-ben egy fedett, zárt, de fűtetlen térrel, egy foglalkoztatóval, és az emeleti szinten egy tornateremmel bővült. Az épület fűtéséről és használati melegvíz ellátásáról kombi kazánok gondoskodnak. A projektarányos akadálymentesítés során a bejárat akadálymentesítési korrekciója megtörtént, parkoló került kialakításra, továbbá akadálymentes mosdó létesült az épületben.

A **Városi Könyvtár** egy földszint és tetőtér kialakítású, változatos alaprajzú, több traktusból álló épület. A házon többszöri bővítésnyomai láthatóak, a legutóbbi 2000-ben volt. Ekkor épült a nyugati traktus, amelynek a tetőterében is újabb helyiségeket alakítottak ki. Az épület fűtéséről gázkazán gondoskodik, a használati melegvíz ellátása elektromos bojlerrel történik.

A hatályos szabályozásnak való megfelelés érdekében a meglévő mosdó és akadálymentes bejárat korrekciójára volt szükség, továbbá parkoló került kialakításra a projektarányos akadálymentesítés keretében. A projekt elsődleges célcsoportja a fejlesztéssel érintett épületek használói, rendszeres és alkalmi látogatói, valamint az ottdolgozó munkatársak. Másodlagos célcsoport a település teljes lakossága, akik a fejlesztés hatására elért épületfenntartási és üzemeltetési költségek megtakarításából megvalósítható további önkormányzati fejlesztések kedvezményezettjei lesznek.

A projekt célja a fejlesztéssel érintett önkormányzati intézmények hatékonyabb energiahasználatának, racionálisabb energiagazdálkodásának elősegítése és ezáltal a fosszilis energiahordozókból származó üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának csökkentése. Hosszú távú cél a településen élők életminőségének javítása, a település vonzóbbá tétele a környezeti fenntarthatóság növelését elősegítő fejlesztések által. A korszerűsítés eredményeként az Óvoda épület energetikai besorolása nem változik, CC – korszerű maradt, ugyanakkor jelentős fosszilis alapú energiafelhasználás csökkenés jelentkezik és megnő a megújuló energiafelhasználás is. A Városi Könyvtár épülete rossz energetikai besorolásból BB közel nulla energiaigényű épületté vált. A fosszilis alapú fosszilis energia felhasználás csökkenés itt is számottevő, és a megújuló energiafelhasználás is növekszik. A megvalósult fejlesztés hatására a két épületben elért üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkenése összesen 52,86 t/év. Mindkét épületre igaz, hogy az új fűtésrendszer megújuló energia alapú lett (hőszivattyú) és mindkét épületre napelemes rendszer került telepítésre, így az épületek üzemeltetéséhez szükséges villamosenergia előállítása is megújuló energiaforrás igénybevételével történ. A beépített napelemes rendszerek összesített névleges teljesítménye a két épületre összesen 57,60 kW, a telepítésre kerülő hőszivattyúsrendszerek teljesítménye a két épületre összesen 64 KW.

3. Fenntartható közlekedésfejlesztési tevékenységek megvalósítása

A kerékpárút a Kereskedők útján, illetve az Alsóhatár utcában valósult meg. Az Alsóhatár utca/Kertész utca csomópontban csatlakozik be a már korábban kiépített (KMOP-2.1.2) kerékpárútba, amely kivisz Budaörs-Budapest közigazgatási határáig.

A megvalósult létesítmény típusok:

- önállóan vezetett kétirányú kerékpárút 170 m
- elválasztott gyalog és kerékpárút 155 m
- önállóan vezetett kétirányú kerékpárút 355 m
- kerékpáros nyom kijelölés 380 m
- Összes hossz: 1060 m

Az új szakasz kiépítésével és a megvalósítandó szemléletformálási kampánnyal további lakosokat tudunk megnyerni a kerékpáros közlekedés számára. Ezzel nem csak a személyes egészségüket szolgálják, hanem hozzájárulnak a város környezeti terhelésének csökkentéséhez és a városi klímavédelmi célokhoz is.

A közlekedésbiztonsági beruházás részeként Budaörs Város területén az 1. sz. főút 5+012,25 km szelvényénél elhelyezkedő gyalogos átkelőhely átalakításra került középsziget kiegészítéssel, a gyalogosok átkelésének biztonságosabbá tétele érdekében. A közösségi közlekedési megállóhoz (VOLÁN) csatlakozik, a helyközi buszjáratok „Kötő utca” elnevezésű megállópárja között. A beruházás hozzájárul közvetlenül egy élhető, fenntartható település kialakításához, ezáltal hosszú távon a helyi lakosság helyben tartásához.

4. Budaörsi mentőállomás épületének energetikai korszerűsítése

A Projekt célja a budaörsi Mentőállomás épületének energetikai korszerűsítése, mely 2005-ben épült, a Budaörs Város Önkormányzata által térítésmentesen biztosított ingatlanon. Azóta felújítás nem történt rajta. A Mentőállomás a város főútja mentén helyezkedik el, jelenleg korszerűtlen, homlokzati burkolata tönkrement. A fejlesztéssel a legnagyobb megtakarítást tudjuk eredményezni, jelentős fenntartási és működési költségcsökkentés mellett, valamint az ott dolgozók számára élhetőbb munkakörülményeket tudunk biztosítani. Az energetikai korszerűsítés eredményeképpen a költségmegtakarítás a központi költségvetésben jelentkezik, ezért szorgalmaztuk több állami forrás bevonását ebbe a projektbe, de egyelőre döntés még nem született.

A projekt keretén belül az épületek energiahatékonyság-központú fejlesztése kerül megvalósításra, utólagos külső oldali szigetelést kap az épület, hőszivattyús rendszer kerül telepítése, egy háztartási méretű kiserőmű (HMKE) fotovillamos rendszer kerül kialakításra. Fontos szempont továbbá az akadálymentesítés. Az épületen jelenleg nincs napelemes rendszer, az energetikai paraméterei mind a határoló szerkezetek, mind az épületgépészeti rendszerek tekintetében korszerűtlenek, a jelenlegi követelményektől elmaradnak, így a hőveszteség jelentős. A hazai és európai uniós klímavédelmi célokkal összhangban az épület primerenergia fogyasztásának és károsanyag kibocsátásának csökkentése, valamint a megújuló energia kapacitásának növelése indokolt. A korszerűsítés eredményeként a Mentőállomás épület FF energetikai besorolású épületből BB, közel nulla energiaigényű épületté válik.

A projekt keretén belül sor kerül a meglévő fa homlokzati burkolat elbontására, és amennyiben a meglévő hőszigetelés arra alkalmas, úgy a hőszigetelés megtartása és azon felüli hőszigetelés kialakítása szükséges. Az emeleti szint felső zárófödém (lapostető) szerkezetének utólagos hőszigetelésére is szükség lehet. A beépített napelemes rendszer összesített névleges teljesítménye 21 kW. Fűtési és használati melegvíz ellátó rendszer korszerűsítése indokolt, amit hőszivattyú alkalmazásával tervezünk megoldani. Levegő-víz hőszivattyús rendszer kiépítésével a hőleadó oldal felülvizsgálata és kiépítése is megtörténik, valamint nagy felületű hőcserélővel ellátott indirekt melegvíz tárolón keresztül hőszivattyús használati melegvíz termelés valósul meg. A projektben megvalósul az épülethasználók képzése, aminek során az épületben dolgozó kollégák közvetlenül értesülhetnek a fejlesztés eredményeiről. Az új technológiai megoldások hőszivattyú és a napelem alkalmazása az épületet használók számára is pozitív, klímabarát példaként jelenik meg.

5. Farkasréti Pagony Óvoda Fejlesztési és Férőhely bővítése

A beruházással érintett területen egy eredetileg 4 csoportszobásra tervezett épület áll, amelyben 5 csoporttal működik a Pagony Óvoda, melynek épülete a '80-as években épült, 785 m²-es, acélvázaz, könnyűszerkezetes rendszerben. Az óvoda az alapító okirata szerint 125 fő férőhellyel és 150 fő maximális felvehető gyermek létszámmal bír.

A projekt férőhelybővítést céloz meg, mely új, 6 csoportszoba, 1381 m² hasznos területű, kétszintes óvoda építését jelenti. A régi óvodaépület telkének méretét az Önkormányzat megnövelte a szomszédos két telek felvásárlásával, a régi óvodaépület és a telkeken álló lakóépületek elbontásra kerülnek.

A telek domborzati viszonyai miatt a tervezett épület kétszintes lesz. A főbejárat, a Farkasréti út felől szintben megközelíthető. Az épület szintjei ehhez képest felszint eltolással lesznek kialakítva. A bejárat szintén csak a szélfogó és az akadálymentes lift található, innen egy-egy lépcsőkarral lehet majd elérni a földszintet vagy az emeleti szintet. A földszinten lesznek találhatóak a csoportszobák, öltözőkkel, vizesblokkokkal, a tornaszoba, a tálalókonyha, a személyzeti helyiségek, és tárolók. Az emeleten kapnak helyet az adminisztratív helyiségek, valamint az orvosi szoba, a gyerekpszichológus és a logopédus szobái. Mindkét szinten kialakításra kerülnek WC-k mosdóval, amit az óvodai dolgozókon kívül a szülők is használhatnak majd. Ezeken túl a földszinten kialakítunk egy akadálymentes WC-t pelenkázóval. Az épület északkeleti szárnyában, a gazdasági bejárat mellett fognak elhelyezkedni az üzemeltetés helyiségei, többek között az óvodások mindennapi étkezését kiszolgáló tálalókonyha és a hozzá tartozó helyiségek.

Új eszközöket, játékokat szerzünk be, az óvoda udvarán sportpályát építünk és kerékpártámaszokat helyezünk ki a gyermekek részére. Extenzív zöldtetőt létesítünk a lapostetőn.

8 db parkolóhelyet telken kívül alakítunk ki, melyből egy akadálymentes lesz.

A foglalkoztatás növelése érdekében 2 fő óvónő, 1 fő dajka és 1 fő pedagógiai asszisztens új munkahelyének létrehozása tervezett.

A 2025-2029-es tervezési időszak feladata egyrészt a folyamatban lévő projektek befejezése, másrészt részvétel azokon a TOP PLUSZ pályázatokon, amelyeken Budaörs Város Önkormányzata stratégiai céljai megvalósításához nyerhető pénzügyi támogatás.

Sajnálatos módon az prognosztizálható, hogy ezek a típusú beruházások, fejlesztések csak ezen források igénybevételel lesznek megvalósíthatóak.

alternatív külső források

Crowdfunding (közösségi finanszírozás)

Az angolszász országokban már nagyon elterjedt ez a finanszírozási forma. Magyarországon nem olyan régen kezdődött el az ilyen formában finanszírozott projektek megvalósítása. A közösségi finanszírozási projektek korunk rendkívüli találmánya, annak érdekében, hogy a közösség erejéből valami nagyot építsünk. A crowdfunding alapja egy sikeres és hatékony kommunikációs kampány. Egy sikeres közösségi kampányhoz elengedhetetlen egy jó ügy vagy termék, amiért az emberek összegfognak és anyagilag támogatják, szponzorálják a jó ügy megvalósítás vagy a termék kialakítását.

CSR tevékenység bevonása

A vállalatok társadalmi felelősségvállalási tevékenysége, a CSR, egy erőteljes keret és lehetőség a városok számára, mivel elősegítheti az önkormányzatok, a civil társadalom és az üzleti vállalkozások közötti együttműködést, a társadalmi problémák kooperatív megoldásának elősegítését és új társadalmi innovációk generálását.

Budaörsön is tervben van egy olyan online – offline platform rendszer, keretrendszer kialakítása (nemzetközi minta és gyakorlat alapján), mely elősegítheti a helyi vállalatok társadalmi felelősségvállalási tevékenységeinek, szerepének és hozzáadott értékének növelését és bevonását a város életébe az egyes területeken, szegmensekben a felmerülő helyi igények jobb kezelése érdekében.

PPP projektek

Szintén az angolszász országokból indult ki a Private Public Partnership (PPP) befektetési forma, ami közszféra és magánszféra együttműködésén alapul. A PPP során a közszféra szektor nem költségvetési pénzekből valósítja meg a beruházásokat, hanem azok anyagi terheit és az azzal járó kockázatot bizonyos keretek között a magánbefektetőre és annak üzleti partnereire helyezi. A PPP projektek finanszírozása jellemzően a magántőke, a kereskedelmi és intézményi hitel kombinációjából áll. PPP beruházások Magyarországon is népszerűvé váltak a 2000-es években, azonban a hazai rossz tapasztalatok miatt (visszaélések, túlárzott szerződések) kialakult egy kellő bizalmatlanság és jelentősen visszaszorult ez a fajta beruházási forma. A megfelelő keret- és feltételrendszer kialakításával (átláthatóság, versenyeztetés), szabályozással lehetne ismét előrelépni a hazai PPP beruházások terén.

ESCO finanszírozás

Az ESCO finanszírozás az energiagazdálkodásban elterjedt finanszírozási forma. Az ESCO finanszírozás lényege szerint egy cég műszaki és pénzügyi szolgáltatást nyújt a végfelhasználó részére, mellyel az energiaszolgáltatás területén végrehajtott fejlesztések megvalósítása visszatérítendő formában az energia-megtakarítás függvényében valósul meg.

Az alábbi energetikai területekhez kapcsolható hozzá az ESCO finanszírozás: távhő korszerűsítés, köztéri és beltéri világításkorszerűsítés, fűtése korszerűsítés

A közvilágítás korszerűsítésével az önkormányzat korábban már sikeresen valósított meg ESCO finanszírozású projektet.

4.5 A stratégiai cél és jövőkép elérését szolgáló egyéb megfontolások, újabb projektek és intézkedések.

4.5.1 Konkrét tevékenységek, területek

- Budaörs Város jelentős támogatást nyújt a város sportélet fenntartásához. A városban magas színvonalú egészségügyi járóbeteg ellátás alakult ki. E kettő alapot adhat komolyabb sportegészségügyi fejlesztéshez.
- A város – annak ellenére, hogy az oktatási tevékenység döntő része állami fenntartásba került – jelentős anyagi forrást biztosít az oktatás működtetéséhez. Megvizsgálandó, hogy ezen forrásjuttatást nem lehet e olyan célzott tevékenységhez kötni, mely túlmutat a kötelező állami működtetésen. A középiskolai korosztály számára atraktív területeken – mint. pld az informatika, mesterséges intelligencia, robotika stb – plusz ismereteket tudnánk biztosítani ezzel ennek a korosztálynak, akár bevonva/előkészítve innovatív, K+F tevékenységeket is.